

Betreft : Vragen deelnemers Appathon  
 Datum : 7 mei 2020  
 Voor : VWS RR, RV, MD  
 Van : AM (deelnemende partijen)

## 1. VRAGEN TEAM DTACT

Ik heb wel het vriendelijk verzoek om ons zo snel mogelijk te laten weten indien u (vrijblijvend) met ons door zou willen praten.

We kunnen namelijk kostbare tijd winnen aan de voorkant (wetende waar een aantal wensen liggen op basis van de ontvangen feedback) om mogelijk snel te kunnen ondersteunen /leveren en ook planning technisch eea voor te bereiden, mensen te hebben klaarstaan (die staan nu deels standby in potlood planning), etc.

Dezelfde wens hebben we ook als er (verder) geen gebruik van onze oplossing / expertise benodigd is. Alhoewel we dit ontzettend jammer zouden vinden, is het wel helder en weten we in ieder geval waar we staan.

Uiteraard bereid een geheimhoudingsverklaring te tekenen o.i.d. als dit zou helpen zaken vertrouwelijk te kunnen houden daar we als geen ander begrijpen dat externe communicatie heel gevoelig ligt.

## 2. VRAGEN TEAM DEUS (10)(2a) (10)(2e)

Beste (10)(2e)

Hartelijk dank voor de email betreffende 'Informatie deelnemers Appathon' van 7 mei 2020.

Naar aanleiding van deze mail hebben we een aantal vragen die we graag zouden willen bespreken. Wellicht is het goed onze betrokkenheid bij de uitvraag van uw ministerie nog even kort samen te vatten vanuit ons perspectief:

Wij hebben op 10 april 2020 (via Tendered) de uitnodiging ontvangen van het ministerie van VWS. Daarin werd gevraagd met ideeën te komen voor 'slimme digitale oplossingen' die de strijd tegen Corona zouden kunnen ondersteunen.

De uitvraag was onderverdeeld in vier onderdelen:

- slimme digitale oplossingen die kunnen bijdragen aan 'bron & contactopsporing'
- slimme digitale oplossingen die kunnen bijdragen aan 'zelfmonitoring & begeleiding op afstand'
- overige oplossingen die kunnen bijdragen aan transitie strategie en bestrijdingsbeleid
- voorwaarden waaronder digitale oplossingen kunnen worden ingezet.

Deadline voor de inzending van de voorstellen was dinsdag 14 april 2020, 12.00 uur.

DEUS is een specialist in (human-centered) technologie en kunstmatige intelligentie. We zijn een jong bedrijf (officieel per 1 januari 2020 van start gegaan) maar de oprichters van DEUS hebben een lange track-record in innovatie, technologie en design. Voor de start van DEUS hebben we in 2009 MOBGEN opgericht. Dit bedrijf is in een aantal jaar uitgegroeid tot een van de grootste mobiele technologie & design specialisten van Nederland waar we wereldwijde mobiele applicatie platforms ontwierpen, bouwden en onderhielden voor bedrijven als ABNAMRO, Aegon en Shell. We hebben het bedrijf in

2016 aan Accenture verkocht en de huidige directie van DEUS heeft in de periode 2016-2019 leiding gegeven aan Accenture Interactive. Sinds de start van de Corona crisis hebben we met het DEUS team (bestaande uit data-scientists, service & product-designers en engineers), tijdens onze dagelijkse virtuele koffie-sessies, vaak gesproken hoe we onze expertise zouden kunnen inzetten in de strijd tegen Corona. Iedereen wil immers helpen om uit deze ellende te komen. Toen de uitvraag van de overheid op 10 april langs kwam, wilden we dan ook dolgraag een bijdrage leveren en zijn we er vol mee aan de slag gegaan. We hebben in drie dagen (en avonden en nachten) tijd een voorstel uitgewerkt met ideeën voor allerlei digitale oplossingen die kunnen worden ingezet in de strijd tegen Corona. Daar zaten mogelijke oplossingen bij voor apps maar ook voor allerlei andere digitale toepassingen (denk bijvoorbeeld aan inzet van GGD chat platforms (whatsapp of ander bestaand platform) met support van ervaren social media teams van KLM en andere bedrijven, digitale assistenten op basis van AI, etc. We hadden de leiding van het KLM social media team zelfs als bereid gevonden te helpen met de inrichting en het (op korte termijn) bemannen van zo'n dienst.

Voor de uitvraag betreffende 'bron & contactopsporing' heeft ons tech-team een uitgebreide analyse gedaan van alle bestaande initiatieven wereldwijd. De conclusie van onze audit was dat de overheid met een eventuele app zou moeten voortbouwen op een van de bestaande open source initiatieven die in de afgelopen maanden door diverse universiteiten en andere organisaties zijn opgestart. Op basis van onze technische audit waren wij tot de conclusie gekomen dat het DP-3T open source platform, een consortium geleid vanuit EPFL (en een 6-tal andere universiteiten) het meest robuuste platform biedt voor de ontwikkeling van een eventuele 'bron & contact-opsporings' app. We hebben in ons voorstel aangegeven dat wij een eerste prototype van de DP-3T zouden kunnen laten zien op de voorgestelde deadline van 18 april 2020. Daarbij hebben we ook voorgesteld dat eventueel verder te ontwikkelen code ook weer met de community wordt gedeeld zodat ieder land of iedere organisatie die op basis van DP-3T ontwikkeld, daar weer verder profijt van heeft.

Op donderdag 16 april, 22.00 uur kregen wij bericht van het ministerie dat wij op basis van onze voorstellen voor 'slimme digitale oplossingen' waren geselecteerd. Daarbij kregen we het verzoek of we op 18 en 19 april deel konden nemen aan een 'appathon'. Tijdens de appathon hebben we de voordelen van de DP-3T aanpak verder toegelicht. Omdat een groot aantal universiteiten en organisaties in de afgelopen maanden aan het open source platform hebben gewerkt, heeft dit als voordeel dat een hoop zaken (m.b.t. privacy, security, etc.) al zijn doordacht. Mede op basis hiervan heeft de community gekozen voor een oplossing waar geen persoonsgegevens worden gebruikt en geen locatie tracking plaatsvindt. Zo'n aanpak heeft natuurlijk ook nadelen (GGD wil het liefst gedetailleerde persoonsgegevens om contact opsporing op naam te kunnen doen). Die afwegingen zijn tijdens het weekend ook ter sprake gekomen. Verder heeft ons team heeft in 2 x 24 uur een Nederlandse versie (met aantal verbeteringen in de gebruiksvriendelijkheid) van de bestaande DP-3T app ontwikkeld en in de vorm van een 'live' demo laten zien. Over het algemeen werd de, door ons voorgestelde aanpak, gesteund door de betrokken communities tijdens de appathon. Daarbij hebben we aangegeven dat we bij een verdere ontwikkeling en met name de lancering van de app op basis van DP-3T ook graag andere specialisten zouden willen betrekken, om onze eigen expertise op het gebied van UX-design, mobile app development en AI te complementeren.

Terugkijkend op het proces en de appathon denken we dat het ministerie een hele goede, transparante manier heeft gevonden om - op zeer korte termijn- een volledig overzicht te krijgen van alle mogelijke digitale oplossingen en van de bestaande oplossingen voor een eventuele 'bron & contact opsporings' app. Er is door een brede

groep van specialisten, op basis van de ingediende voorstellen, een goede selectie gemaakt van een aantal relevante specialisten. Iedere deelnemer aan de appathon had denken wij, wel iets te bieden om een goede bijdrage te leveren aan de ondersteuning van de GGD bij de contacttopsporing. Om een voorbeeld te geven: ITO (een Duitse groep van specialisten / vrijwilligers) die sinds de Duitse hackathon aan oplossingen werkt had - net als wij - de aanbeveling voor een open source platform te kiezen. Zij hebben 'TCN' als open source platform voorgesteld. Wat ons betreft was deze oplossing een close nr 2 t.o.v. DP-3T maar ook hun open source biedt het volop aanknopingspunten voor goede apps. Wij zijn overigens na de appathon in gesprek met ITO om te kijken hoe we TCN en DP-3T kunnen connecteren zodat we tot een Europese open source standaard kunnen komen waarop overheden en organisaties apps kunnen gaan bouwen die dan vervolgens allemaal met elkaar kunnen 'praten'. Prachtig toch dat een groep van top specialisten uit universiteiten en bedrijfsleven vrijwillig aan oplossingen blijft werken.

Verder vonden we de aanpak om direct een groep van specialisten te betrekken bij de evaluatie van de mogelijkheden een goed idee. Voor het ministerie is het immers lastig de voorstellen op kwaliteit van de technologie, privacy- en security-risico's te evalueren. Wat daarbij wel is misgegaan is dat de 'context' van de verschillende oplossingen niet goed werd gecommuniceerd. Om een voorbeeld te geven; wij hadden in ons voorstel en in de expert sessies duidelijk aangegeven dat de back-end van de app voor lancering door de overheid zelf, op gecertificeerde servers zou moeten worden opgezet. Dit om aan alle security vereisten te voldoen. Daarbij hebben we verder duidelijk gemaakt we, om een 'live' demo van de app tijdens de appathon te kunnen doen, een tijdelijke (AWS) testomgeving hadden opgetuigd. Daarbij is duidelijk gecommuniceerd dat die omgeving vanzelfsprekend nog niet aan alle security-vereisten zou voldoen. Vervolgens werd er door KPMG teruggerapporteerd dat onze back-end oplossing niet aan de vereisten voldeed. Op deze manier wordt onnodig het vertrouwen in het proces en in de geboden oplossing ondermijnd.

Al met al denken we dat de eerste fase van het proces zeer goed en transparant is opgezet en ook de inzichten heeft geboden om snel goede vervolgstappen te zetten.

M.b.t. de vervolgstappen die in uw e-mail zijn toegelicht hebben we nog wel een aantal vragen:

- In de eerste fase zijn een groot aantal specialisten betrokken geweest bij de selectie van de 7 partijen die aan de appathon hebben deelgenomen. Wij gaan er daarbij vanuit dat die selectie op basis van gegronde redenen heeft plaatsgevonden en dat die specialisten tot de conclusie zijn gekomen dat ieder van de 7 specialisten relevante oplossingen te bieden heeft. Ook de feedback na afloop van de appathon (door uzelf en de secretaris generaal van het ministerie) was bijzonder positief over de bijdrage die door de 7 specialisten was geleverd. **Waarom is het oordeel van de specialisten nu terzijde gelegd en besloten om de het 'build-team' niet vanuit deze specialisten te staffen?**
- Naar ons gevoel was er brede steun binnen de development community en bij de drie groepen van specialisten voor het door ons voorgestelde DP-3T open source platform. **Gaat VWS onze aanbeveling hier volgen? Zo ja, waarom worden wij als partij (die met deze aanbeveling zijn gekomen) dan niet bij de verdere uitwerking en het build-team betrokken.**
- Met het DEUS team hebben we meer dan een decenium ervaring in het design, de software ontwikkeling en de 'run&maintain' van mobiele applicaties. Zoals eerder aangegeven hebben we in de afgelopen 10 jaar diverse mobiele applicatie platforms uitgerold en onderhouden. Dit betreft mobiele platforms voor bedrijven als Shell, ABNAMRO, VanLanschot, Plus Supermarkten, Aegon, etc. Functionaliteiten

betroffen zaken als mobile payment, loyalty, etc. en daarmee hebben wij altijd aan de zeer strenge veiligheids en privacy vereisten van banken en andere organisaties moeten voldoen. Daarmee zijn we een van de meest ervaren hyper-specialisten op mobile development gebied en de voornoemde klanten kunnen dit ook bevestigen. **Voor ons is dan de vraag waarom er geen beroep wordt gedaan op onze groep van specialisten bij de samenstelling van het build-team?**

- Wij hebben op basis van de oorspronkelijke uitvraag een groot aantal ideeën ingediend voor digitale oplossingen die een bijdrage kunnen leveren aan de strijd tegen Corona. **Tot nu toe is er met ons alleen gesproken over de 'bron & contactopsporings' app. Krijgen we nog feedback over de andere voorstellen?** Met name de afspraak die we met KLM hebben kunnen maken om met hulp van hun ervaren whatsapp / social media team snel een digital support channel op te zetten, biedt wat ons betreft een zeer goede mogelijkheid om op korte termijn een direct support aan de GGD's te geven. Daarnaast lijkt investering in smart-digital assistants (ook onderdeel van onze andere aanbevelingen) een logische stap te zijn voor de verdere ontlasting van de GGD's, op de langere termijn

Voor het team van DEUS is en blijft de focus om te kijken hoe we een goede bijdrage kunnen leveren aan digitale oplossingen om stappen te kunnen zetten in het beter controleren van het virus en het (veiliger) herstarten van de economie. Het was nooit ons doel een appathon te 'winnen'. We winnen alleen als we samenwerken in het controleren en minimaliseren van de verspreiding van het virus. Als AI en technologie specialist geloven wij onverminderd dat technologie en ons team van top specialisten daar een zeer effectieve bijdrage aan kunnen leveren. En dat je daarbij ook alle noodzakelijke zorgvuldigheid kan betrachten als het gaat om privacy en veiligheid. We hopen dat er nog een keer goed gekeken kan worden naar de samenstelling van het 'build-team' en dat daarbij daadwerkelijk een aantal zeer ervaren mobiele specialisten met een lange track-record betrokken gaan worden. Daarbij blijven we graag ten dienste staan van het ministerie van VWS.

### 3. VRAGEN TEAM PRIVATE TRACER (niet in Appathon zelf)

Dank voor de mail.

We aarzelen over deelname aan de gezamenlijke Webex meeting omdat wij op zich over het proces mbt de Appathon geen vragen hebben. We hebben immers niet op jullie uitnodiging om aan de Appathon mee te doen in kunnen gaan, vanwege de door ons gegeven redenen. Tegelijkertijd hebben wij altijd aangegeven graag in gesprek te komen met VWS om alle opgedane kennis, in goede orde en zonder enige vergoeding, over te dragen. Zie hieronder bijgevoegd onze laatste mail daarover. Aangezien het project volledig open source is, zien wij niet in hoe jullie hier geen gebruik van kunnen maken. Mede omdat jullie geen aanbestedingstraject hebben opgestart, maar een marktconsultatie hebben uitgevoerd.

**Kortom: Als de Webex meeting dat ook als doel heeft (kennis overdragen vanuit PrivateTracer), dan zien wij een uitnodiging graag tegemoet.**  
Met vriendelijke groeten, (10)(2e) 19/24 (10)(2e)

### 4. VRAGEN TEAM ACCENTURE

Graag maken we gebruik van de gezamenlijke Webex afspraak voor 'beantwoording van vragen' of gewoon een goede dialoog te hebben samen met Ron en Erik.

1. Gezamenlijke reflectie op proces Marktconsultatie en Appathon  
\*Hoe kijkt het ministerie terug op de a.marktconsultatie en b.Appathon ook in relatie naar de deelnemende 'suppliers'?  
\*Hoe is de conclusie tot stand gekomen dat geen van de apps kan voldoen voor Nederland?

2. Kennis delen op 'er is meer dan de app' (...adoptie, privacy en veiligheidstoetsen, support, interoperabiliteit, integraties met zorglandschap etc.)
3. Publiek-private samenwerkingen: en hoe kan reeds opgedane ervaringen in Europa benut worden voor Nederland  
 \*Hoe gaat VWS kennis en best practices (anders dan evt open source code) maximaal naar binnen halen t.a.v hergebruik en schaling/uitrol, interoperabiliteit?
4. Verdere toelichting Bouwteam VWS en het proces voor review open source codes?  
 \*Hoe worden de open source codes gereviewd (deskresearch?)  
 \*Vinden er gesprekken/dialogen plaats om context en doorontwikkeling etc aan te geven?

Afronding

Vanuit Accenture en KPN zullen we deelnemen met:

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e) (KPN)

(10)(2e) (KPN)

## 5. VRAGEN TEAM COVID19-ALERT

Bedankt voor uw email, en de mogelijkheid om nog wat vragen te stellen. Hierbij mijn vragen:

1. Waarom is er gekozen voor de organisatie van deze Appathon op zo'n vrijwel onhaalbare korte termijn? Ook tijdens de Appathon waren de eisen en deadlines onredelijk. Uiteindelijk voor ons niet onhaalbaar, maar niet geheel zonder de welbekende problemen.  
Een betere voorbereiding, organisatie en communicatie was uiteraard beter geweest.
2. Waarom is niet in eerste instantie gekozen voor het twee-sporen beleid van het doordenken van mogelijke ondersteuning, waarbij na precisering van alle eisen en waarborgen, inclusief gedragskundige noodzakelijkheden, een slimme realisatie kan worden uitgevoerd, waarbij diverse app bouwers geconsulteerd hadden kunnen worden door een door het ministerie samengesteld bouwteam?
3. Uit de email van 7 Mei begrijp ik dat er nog steeds een mogelijkheid bestaat dat er gebruik gemaakt gaat worden van expertise van ons team, door uitbreiding van het eerste bouwteam. Kunt u dat bevestigen?
4. Waarom wordt er niet aan digitale oplossingen gewerkt of een task force op Europees niveau? Wij zien dat er in verschillende landen aan digitale oplossingen wordt gewerkt, onderzoeken worden gedaan en diverse hackathons worden georganiseerd, ook vanuit de Europese Commissie, zoals die van de European Innovation Council.

Ik zie uw reactie mbt de Webex meeting met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e) (10)(2e)

Team Covid19 Alert

## 6. VRAGEN TEAM SIA PARTNERS

Wij hebben uw email in goede orde ontvangen, dank hiervoor. We willen graag het volgende met u delen:

Het is goed nieuws dat ervoor gekozen is om technologie nader te onderzoeken, te ontwikkelen en toe te passen om een crisis als Covid-19 en mogelijk toekomstige crises, beheersbaar te maken. De geschetste aanpak onderschrijven wij en zal zeker kunnen slagen.

Wij hadden het op prijs gesteld als wij de mogelijkheid hadden gekregen om onze grote kennis en ervaring op dit gebied met VWS en u persoonlijk te mogen delen en daarmee deelgenoot te worden van uw vervolgstappen.

U refereert in uw email naar uw motivatie van keuze van experts: "(1) *hoogstaande kennis van een van de benodigde disciplines in het bouwteam* en (2) *de uiting van die kennis in concrete deelname of voorstellen voor contactonderzoek in de afgelopen weken onder meer blijkend uit betrokkenheid bij en na de Appathon*"

Op uw verzoek, email 20-04 "Zoals u weet, zijn wij ons nu aan het beraden over de verdere stappen. In de tussentijd zullen wij geen aanbiedingen in beschouwing nemen. Gaarne verzoek ik u uw aangekondigde aanbieding dus ook niet toe te sturen."

Wij vinden het daarom jammer om te lezen dat uw motivatie ook gebaseerd was op betrokkenheid "na de Appathon" terwijl wij uw verzoek om niet te reageren hebben gerespecteerd. Overigens hebben we ook na de Appathon nog bijdragen geleverd om de beeldvorming van VWS en andere belanghebbenden rond het contact onderzoek te verscherpen, bijvoorbeeld in een workshop met medisch specialisten en het GGD Noord Brabant.

Van groot belang is eveneens te vermelden dat wij in Frankrijk werken aan de Franse oplossing genaamd Stop Covid die het hele proces van brononderzoek omvat zowel aan de voorkant (de burger met zijn smartphone) als aan de achterkant waar het contact met de medisch specialist betreft. Zoals al eerder vermeld werken we daarin een consortium waar ook Accenture en Capgemini zijn vertegenwoordigd. Zij lopen nu ruim 4 tot 6 weken voor ten opzichte van Nederland met hun ontwikkeling van de totaal-oplossing en hebben inmiddels een grote kennis vergaard op alle facetten die ook in Nederland aan de orde zijn zoals functionaliteit, veiligheid, werkzaamheid, beïnvloeden van de adoptiegraad, privacy (de ethische kant, als ook de technische kant) en niet te vergeten inter-operability. Hoe gaat de App werken over de grens?

Het plan wat wij 1 dag na de Appathon hadden klaarliggen met alle informatie die wij daarna nog hebben verzameld, staat nog steeds overeind, om binnen 3 a 4 weken de app, platform en infrastructuur, klaar te hebben staan voor eerste deployment om dat daarna verder door te ontwikkelen.

De vragen die wij aan u hebben zijn als volgt:

- In welke mate heeft u kennisgenomen van de aanpak in Frankrijk en het consortium dat aldaar werkt aan de oplossing?
- Heeft u wellicht interesse om nader kennis te nemen van dit initiatief en al zijn onderdelen? Wellicht kunnen wij na een tele-conference met het Franse team organiseren?
- Wat is momenteel voor u het belangrijkste en waar heeft u momenteel het meest behoefte aan? Of anders gezegd, op welke onderdelen heeft u wellicht nog ondersteuning nodig?
- Kunnen wij verder nog wat voor u betekenen?

## 7. VRAGEN TEAM CAPGEMINI

Hartelijk dank voor de mail en de inzichten die je met de deelnemers aan de Appathon hebt gedeeld over het vervolg van het proces. Wij zijn het volledig eens met de keuze van het Ministerie van VWS om eerst te wachten op het framework van Apple/Google alvorens over te gaan tot een POC en verdere uitrol. Dit is ook in lijn met onze beantwoording op de marktconsultatie (vraag 1).

Eén van de vervolgstappen is de start van een *programma ontwikkeling digitale ondersteuning*. De partijen die betrokken waren bij de marktconsultatie en de Appathon zijn nu uitgesloten van deelname aan het bouwteam dat bij dit programma betrokken zal worden. Dit bouwteam bestaat uit experts van binnen en buiten de overheid.

Over de samenstelling van het bouwteam en de eventuele uitbreiding daarvan in een later stadium, heb ik nog een paar vragen. Deze vragen zijn vooral ingegeven door het feit dat wij als deelnemer aan de marktconsultatie en de appathon met veel enthousiasme en passie, en in alle openheid, de kennis hebben gemobiliseerd voor een digitale oplossing ter ondersteuning van het grootschalig bron- en contactonderzoek door de GGD. Onze oplossing wordt niet alleen al in de praktijk binnen de EU toegepast, maar kreeg ook de hoogste waardering van het publiek en werd onlangs nog door onderzoeksbureau Metri als leidend beoordeeld in twee van de drie categorieën (*Metri kwaliteit en Open Source Risk Assessment*). Het zou spijtig zijn als al het goede voorwerk dat tijdens de appathon is gedaan op voorhand terzijde wordt geschoven.

Concreet zouden wij op prijs stellen om inzicht te krijgen in de onderstaande vragen:

1. Nu alle voorgestelde oplossingen en betrokken experts uit de appathon zijn uitgesloten voor het vervolgtraject, verneem ik graag welke partijen en/of personen wel betrokken zijn in het bouwteam voor het *programma ontwikkeling digitale ondersteuning*.
2. Wat zijn de taken en verantwoordelijkheden van het eerste bouwteam?
3. Hoe ziet het proces er na het eerste bouwteam precies uit?
4. Wanneer wordt er duidelijkheid verschaft op de vragen 2 (zelf-diagnose) en 3 (andere digitale oplossingen) uit de marktconsultatie?

De communicatie richt zich tot nu toe op de app, oftewel vraag 1 uit de marktconsultatie. De app is in onze optiek slechts een kanaal voor een bredere oplossing, namelijk het Smart Quarantine platform (zoals toegelicht in de Appathon). Dit platform is geschikt om met meerdere gegevensbronnen zoals apps en anonieme telco data te werken, en is in productie in landen in de EU. Dit platform stelt de GGD in staat grootschaliger bron- en contactonderzoek uit te voeren, en het RIVM op basis van inzichten uit verschillende bronnen gericht en fijnmazig beleid te maken. Omdat we denken dat dit een zeer relevante digitale oplossing is, willen we graag een gelegenheid krijgen om dit nader toe te lichten aan VWS, GGD en het RIVM.

Aangezien in de kamerbrief onder punt e) *Intensiveren surveillance* melding wordt gemaakt van plannen op dit gebied, benadrukken wij nogmaals hier een werkende oplossing voor te hebben, die bovendien binnen twee dagen operationeel kan zijn. Vooralsnog hebben wij geen terugkoppeling gehad op deze voorgedragen oplossing, terwijl nut en noodzaak van deze vorm van digitale ondersteuning nergens ter discussie lijkt te staan.

Ik kijk naar je reactie.

Mede namens (10)(2e) hartelijke groet,

**8. ITO (Duitsland) reminder gestuurd, geen vragen ontvangen.**